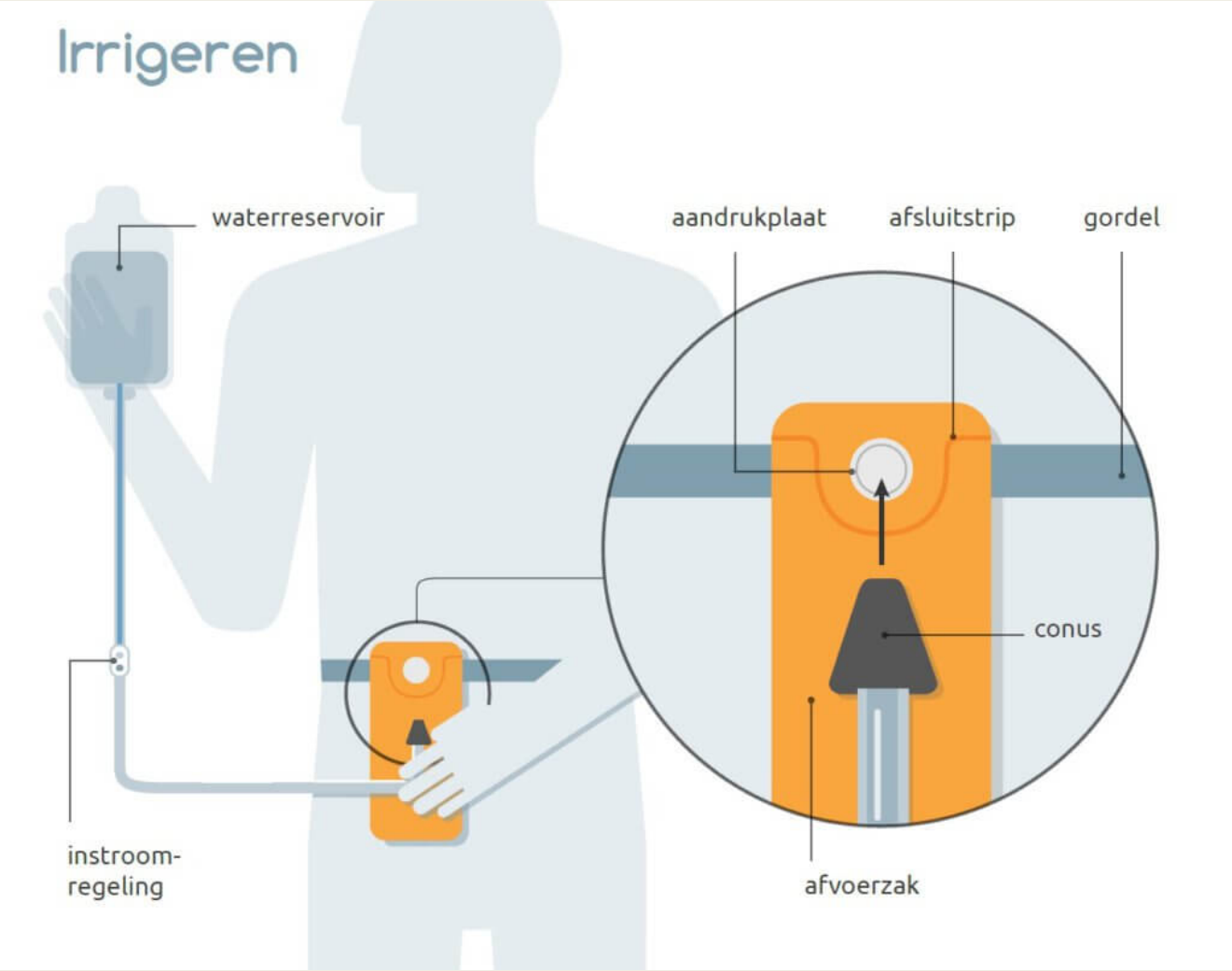
IRRIGEREN

Yolande De Bruyn
Verpleegkundige WGK Oost-Vlaanderen
Vlas bestuurslid

Wat is irrigeren?

Spoelen van het colon op kunstmatige wijze

Door lauw water in te brengen via het stoma wekt dit een peristaltische reflex op

Hierdoor verlaat de ontlasting en het ingebrachte water de stoma

Voordelen

1. Lekkages ↓
2. Verstopping ↓
3. Huidirritaties ↓
4. Geluidjes en luchtjes ↓
5. Vrijheid met sporten en reizen ↑

Doel

- 24 tot 48 uur stoelgang vrij zijn

Voorwaarden

- Structuur ontlasting gebonden is
- Regelmaat is geboden
- Geen andere behandeling die het effect kunnen hinderen
- Op doktersvoorschrift

Toepassingen

- Stoma van het colon descendens
- Stoma van het sigmoïd
- Andere stoma’s hebben ↑ frequentie en te vloeibare ontlasting

colon descendens

sigmoïd

Contra-indicaties

- Diarree
- Darminfecties
- Zware cardiale belasting
- Ernstige nierinsufficiëntie
- Radio-/chemotherapie
- Verzwakte en palliatieve patiënten
- Colitis ulcerosa en ziekte van Crohn
- Parastomale hernia
- Prolaps
- Uitgebreide stenose
- Tijdgesbrek en ongeduld

Wat is nodig om te kunnen irrigeren? (1)

een spoelset

een irrigatiepomp (
deze is uit de handel)

Wat is nodig om te kunnen irrigeren? (2)

- Niet-steriele handschoenen
- Onderlegger en/of handdoek
- Spoelzak (met maatverdeling, toevoerslang met debietregelaar, tempatuuraanduiding en conus)
- Infuusstaander of haak
- Glijmiddel
- Afvoerkleefzak of afvoerzak met steunplaat en gordel
- Toiletgerief
- Nieuw opvangmateriaal

Voorbereidingen bij manuele spoelset

- Vul het waterreservoir (1, $^{1}/_{2}$ l tot 2l)
- Temperatuur ongeveer 37 °C
- Juiste hoogte hangen
- Voldoende zicht op waterreservoir
- Purgeer de leiding

Techniek van het spoelen

- Bevestig de afvoerzak
- Dilateer de stoma
- Breng de conus met voldoende glijmiddel in
- Laat het voorgeschreven volume inlopen (0,5 tot 1l)
- Wacht tot de darminhoud is uitgescheiden (30 min tot 1u)

Nazorg

- Afvoerzak naspoelen en conus reinigen
- Stoma en omliggende huid reinigen
- Aanbrengen nieuw materiaal

Aandachtspunten

- Rustige omgeving
- Op hetzelfde tijdstip
- Voldoende gemotiveerd

Mogelijke problemen

Probleem 1: “niet of slecht inlopen van de irrigatievloeistof

Oorzaak	Oplossing
Positie van de conus	Beweeg en herplaats de conus
Aanwezigheid van stoelgang	Probeer de eerste stoelgang te verwijderen door een beperkte hoeveelheid water in brengen. Herstart de irrigatie.
Vernauwde stoma en parastomale hernia	
Knikken in de leiding	Controleer de leiding
Hoogte van de spoelzak	Zorg dat de spoelzak boven schouderhoogte hangt

Mogelijke problemen

Probleem 2: “Terugvloei via de stomaopening”

Oorzaak	Oplossing
Positie van de conus	Beweeg en herplaats de conus. Druk stevig aan.
Aanwezigheid van harde stoelgang	Vezelrijke voeding en meer drinken,
Patiënt is gespannen	Laat hem/haar rechtop zitten en rustig ademhalen.

Mogelijke problemen

Probleem 3: “Onvoldoende of geen evacatie van stoelgang”

Oorzaak	Oplossing
Onvoldoende stoelgang aanwezig	
Teveel waterverlies tijdens de irrigatie	
Dehydratatie	Voldoende drinken.
Door spasmen kan patiënt vloeistof ophouden	Tracht hem/ haar te ontspannen.

Mogelijke problemen

Probleem 4: “Hevige krampen, spasmen en braakneigingen”

Oorzaak	Oplossing
Te snel inlopen van de vloeistof	Pas de snelheid aan.
Te grote hoeveelheid vloeistof	Pas de hoeveelheid aan.
Te snelle lediging van de darm	Spoel in 2 keren.
Door te koude vloeistof	Lichaamstemperatuur.
Te kort na de maaltijd	2 uur na de maaltijd.

Mogelijke problemen

Probleem 5: “Ontlasting na irrigatie”

Oorzaak	Oplossing
Spoelwater is onvoldoende langs de ontlasting geweest.	
De patiënt is gespannen.	Tracht hem/ haar te ontspannen.
Er kan een verband zijn met de voedselinname van de patiënt.	Vermijd laxerend voedsel.

Vergoeding materiaal

- Virtuele portefeuille
- Manuele irrigatieset per 6 maanden: 143,19 euro

Vragen?